

Verkiezingen Provinciale Staten van Zuid-Holland

Overzicht verkiezingsprogramma's over cultuur/erfgoed/monumenten

VVD:

De VVD wil het karakter van het landschap van Zuid-Holland zoveel mogelijk behouden. Daarom moet het Zuid-Hollandse landschap als één geheel worden bekeken. Het is een cultuurlandschap waarin behalve landbouw en natuur ook cultuurhistorische elementen zoals landgoederen en molens, waterwerken en typerende verkavelingspatronen thuishoren. Het eigen gebiedskarakter moet waar mogelijk behouden blijven.

PvdA:

Cultuur en erfgoed koesteren

De PvdA ziet de aanwezigheid van cultuur als een belangrijke voorwaarde voor een goed vestigingsklimaat en als een wezenlijk onderdeel van de leefbaarheid. Daarom gaan wij zuinig om met cultureel erfgoed als historische molens, verdedigingslinies, boerderijlinten, waterlopen en droogmakerijen. De PvdA betreurt de bezuinigingen op sport, musea, bibliotheken en theaters in de provincie. Om culturele voorzieningen voor alle inwoners bereikbaar en toegankelijk te houden vinden wij dat hierop niet verder mag worden bezuinigd. De PvdA wil daarom

- cultuur- en erfgoededucatie voor ieder kind.
- dat de provincie met de gemeenten samenwerkt om te zorgen voor een goede spreiding van voorzieningen voor kunst, sport en cultuur.
- behoud van onze molens en andere monumenten.
- op culturele voorzieningen niet verder bezuinigen.

PVV:

Landschap:

De PVV staat voor het behoud van het cultureel erfgoed. Daaronder vallen historische en monumentale panden, maar ook de voor ons landschap zo kenmerkende molens zoals in Kinderdijk en gebieden zoals de Hoeksche Waard en de Bollenstreek.

Cultuur en recreatie:

Alleen musea met lokale, regionale of nationale toegevoegde waarde en voldoende interesse van de burgers komen in aanmerking voor financiële ondersteuning. We houden de subsidies voor deze musea, ons erfgoed en bibliotheken in ere, maar we hakken flink in het budget van de kunstsubsidies. De afgelopen jaren is het bedrag aan subsidie met steun van de PVV flink afgenomen; wat ons betreft mag er nog een extra slag worden gemaakt. Uitgangspunt op het gebied van cultuursubsidies is dat zij altijd een tijdelijk karakter hebben.

CDA:

Het CDA is van mening dat naast bestaande erfgoedlijnen in de toekomst een grotere focus op restauratie in historische steden komt te liggen. Erfgoed en landschap blijven het best behouden wanneer mensen zich er mee verbonden voelen en zich ervoor inzetten. De focus ligt op maatschappelijke initiatieven met een grote participatie van inwoners.

Het CDA wil dat er een visie op kerkgebouwen wordt opgesteld waarin aandacht is voor leegstaande, beeldbepalende kerkgebouwen. Herbestemming voor andere functies zoals zorgvoorzieningen moet hierbij worden gefaciliteerd.

Het CDA kiest voor bescherming en behoud van molens en het molenlandschap in onze provincie.

SP:

Zowel in, als aan de randen van waardevolle landschappen en bij locaties met belangrijk cultureel erfgoed plaatsen wij geen windturbines.

De samenwerking tussen erfgoed- en landschapsbeherende organisaties moet worden bevorderd.

Cultuur en erfgoed

Zuid-Holland is een zeer herkenbare en mooie provincie. De vele verschillende landschappen, de ruim 200 molens, de vele landgoederen en buitenplaatsen en de historische steden bepalen al eeuwen het beeld. Hierdoor heeft Zuid-Holland een eigen karakter en is het een aantrekkelijk woongebied en heeft het veel te bieden voor toeristen en dagrecreanten.

De Provincie moet daarom doorgaan met het bijdragen aan het onderhoud van ons erfgoed. Ook het archeologisch erfgoed onder de grond moet voldoende bescherming krijgen.

Erfgoedlijnen

In het huidige Provinciebeleid zijn zeven erfgoedlijnen opgezet rondom de thema's trekvaarten, de Romeinse Limes, de Waterdriehoek rond de Biesbosch en Kinderdijk, de Atlantikwall, de Oude Hollandse Waterlinie, de Landgoederen en de bedrijvigheid van Goeree-Overflakkee.

Het doel van deze erfgoedlijnen is om monumenten met een bepaalde samenhang aan elkaar te koppelen en ze op deze manier aantrekkelijker te maken voor de bezoeker. Ook wordt op deze manier het verhaal achter de verschillende monumenten duidelijker.

In de erfgoedlijnen werkt de Provincie samen met gemeenten, organisaties en bedrijven met als doel meer geld beschikbaar te maken voor de monumenten. Door deze aanpak is de bijdrage van andere partijen dan de Provincie ruim verdrievoudigd. Met deze erfgoedlijnen gaan we de komende vier jaar door.

Onze voorstellen:

- Naast de erfgoedlijnen stellen we de komende vier jaar extra geld beschikbaar voor het opknappen van monumenten buiten de erfgoedlijnen. De monumenten moeten meer voor publiek toegankelijk zijn.
- De Provincie zal om de erfgoedlijnen onder de aandacht te brengen een actieve rol vervullen op de landelijke open monumentendag.
- Als zich een kansrijke nieuwe erfgoedlijn voordoet dan zal de Provincie die opzetten. Een goede geografische spreiding over de provincie speelt daarbij een belangrijke rol.

Molens

Bij nieuwe bouwplannen moet de Provincie onderzoeken of er geen beeldbepalend erfgoed wordt vernietigd. Hetzelfde geldt voor molens. Molens hebben wind nodig om te kunnen draaien. Hiervoor is de zogenaamde molenbiotoop bedacht, waarbinnen geen nieuwe hoge gebouwen of vegetatie mogen komen. De SP wil dat deze regels worden gehandhaafd. Het college wilde de regels van de molenbiotopen in de bebouwde kom versoepelen, maar de SP heeft dit met steun van de molenaars en andere partijen weten tegen te houden. Op aandringen van de SP heeft de Provincie de gemeenten en de eigen organisatie weer geïnformeerd over de mogelijkheden om de molenbiotopen te verbeteren. Het is van belang dat de Provincie dit onder de aandacht blijft brengen, want veel molens ontvangen te weinig wind en dat is onder andere slecht voor het onderhoud van de molen.

Onze voorstellen:

- De Provincie zorgt voor een structurele verbetering van de molenbiotopen en voert beleid dat de verslechtering van de molenbiotopen tot staan brengt. Er wordt extra geld beschikbaar gesteld om de slechtste molenbiotopen aan te pakken.
- De Provincie houdt het beleid ten aanzien van de molenbiotopen in stand, met speciale aandacht voor de molens binnen de bebouwde kom. Aantasting van de molenbiotoop is alleen mogelijk bij aantoonbaar zwaarwegende maatschappelijke belangen. Voor de aantasting zal in die gevallen compensatie moeten komen voor beheer en onderhoud van de molen.
- De Provincie gaat zeer terughoudend om met het verplaatsen van molens om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet vanaf het begin met de positie van molens in het landschap rekening worden gehouden.
- De Provincie blijft gemeenten periodiek benaderen met advies over verbetering van de molenbiotopen. Bij ingrepen die in opdracht van de Provincie plaatsvinden mogen geen (potentiële) verslechtingen van de biotopen plaatsvinden.

D66:

Cultureel erfgoed in leven houden

De belangrijkste provinciale taak op cultureel gebied ligt wat D66 betreft bij het in stand houden van cultureel erfgoed. D66 wil dat de provincie zich blijft ontfemen over de ‘erfgoedlijnen’: geografische lijnen in het landschap waarlangs de provincie het erfgoed ondersteunt. Denk

hierbij aan de Atlantikwall, de Trekvaarten en de Landgoederenroute. De aanvraag voor het erkennen van de Limes als Werelderfgoed verdient steun.

D66 zet in op de verbindingen tussen natuur, landschap en cultureel erfgoed. De focus ligt daarbij op het toegankelijk maken van het erfgoed voor bezoekers. Gebruik is de beste instandhouding. Waar mogelijk wordt ruimte geboden aan een invulling met hedendaagse functies, of een combinatie met natuur en recreatie.

GroenLinks:

Het belang van Kunst en Cultuur is dat het de kern raakt van onze samenleving. Ook de provincie heeft daar een taak waar cultuuruitingen de lokale belangen overstijgen. De provincie zet zich in voor de diversiteit en spreiding van culturele voorzieningen in de regio en ondersteunt gemeenten bij het in stand houden van plekken waar mensen, actief of passief met Kunst & Cultuur bezig zijn. Ook is zij verantwoordelijk voor de financiering van regionaal erfgoed, waaronder provinciale collecties en musea.

De inspanningen van de provincie hierop dienen geïntensiveerd te worden, waarbij ook nadrukkelijk cultuureducatie een belangrijke, vooraanstaande plaats inneemt.

Actiepunten ‘Open ruimte en natuur’:

Karakteristieke landschappen verdienen een beschermde status. Dat heeft betrekking op de kenmerkende inrichting en historische bebouwing.

Actiepunten ‘Vitale steden’

GroenLinks hecht aan het behoud van waardevolle historische gebouwen en zet zich in voor een evenwichtige toewijzing van gelden voor rijksmonumenten over de hele provincie.

ChristenUnie:

Het cultureel erfgoed beschermen, restaureren en benutten van het cultureel erfgoed. Bijvoorbeeld beeldbepalende boerderijen, molens, gemalen, kerken en industrieel erfgoed. Ons erfgoed weerspiegelt ons verleden en verdient het zichtbaar aanwezig te zijn in de toekomst. De ChristenUnie beschermt allereerst ons erfgoed via de provinciale leefomgevingsverordening. De ChristenUnie wil verder een provinciale subsidieregeling voor restauratie van cultureel erfgoed in Zuid-Holland; vaak in combinatie met herbestemming en herstructurering. De molens van Kinderdijk en de Nieuwe Kerk in Delft zijn mooie voorbeelden van waardevol cultureel erfgoed.

Investeren in erfgoedgebieden.

Het beschermen van erfgoed past goed bij een recreatief en sportief gebruik ervan.

Openstellen van erfgoed creëert draagvlak voor erfgoed, net als openstellen van natuurgebieden draagvlak creëert om deze gebieden te beschermen

SGP:

Cultureel erfgoed

De SGP hecht veel belang aan het behoud en de benutting van ons cultureel erfgoed (monumenten, cultuurlandschappen, voorwerpen, enz.). Het is belangrijk dat dit erfgoed zowel fysiek als digitaal goed toegankelijk is. Samen voor een beschermwaardig Zuid-Holland.

Concreet:

- Archeologische vondsten moeten voor een breed publiek toegankelijk zijn.
- Behalve aandacht voor erfgoedlijnen ook aandacht en inzet voor overige monumenten
- Bescherming en instandhouding van molens als cultureel erfgoed en als belangrijke beeldbepalende elementen in het Hollandse landschap.
- Aandacht voor instandhouding van het religieus erfgoed.
- Aandacht voor en ondersteuning van inzet van vrijwilligers

50PLUS:

geen punten.

Partij voor de Dieren:

Onafhankelijke cultuur, kunst en media

Een samenleving gedijt het beste als er volop ruimte is voor tegenmacht, kritische geluiden en reflectie. Dikwijls nemen media en kunst deze taak op zich. Cultuur zorgt bovendien voor een immateriële verrijking van het leven. De Partij voor de Dieren vindt aandacht en middelen voor regionale media en kunst dan ook essentieel. Denk hierbij aan zaken zoals monumentenzorg, het regionale orkest, ateliers en tentoonstellingsruimten.